

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR****ABDULĖAFUR ÖZEL BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2017/14715
Karar Tarihi : 11/2/2021

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : Engin YILDIRIM
Celal Mümtaz AKINCI
M.Emin KUZ
Basri BAĞCI

Raportör : Fatma Burcu NACAR YÜCE
Başvurucu : AbdulĖafur ÖZEL
Vekili : Av. İsmet BODUR

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; rücuen tazminat davalarının zamanasını dolayısıyla reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurular 1/3/2017 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvurular, başvuru formları ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvurucuya ait 2017/14650, 2017/14664, 2017/14676, 2017/14686, 2017/14707, 2017/14723, 2017/17093, 2017/17097, 2017/17095, 2017/17100, 2017/17098 numaralı başvuruların aralarında kişi yönünden hukuki irtibat bulunduğu anlaşıldığından 2017/14715 numaralı dosya ile birleştirilmesine karar verilmiş; incelemeye de bu bireysel başvuru dosyası üzerinden devam edilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

7. Başvurucu 1998 ile 1999 yılları arasında Mardin Tarım İl Müdürlüğünde idari ve mali işler şube müdürü olarak görev yapmıştır. Mardin Tarım İl Müdürlüğünde yapılan müfettiş incelemeleri sonucunda Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından 6/1/2000 tarihli fezleke bazırlandırılmıştır.

8. Fezlekede özetle Kurumda pazar günleri fazla çalışma yapılmadığı hâlde başvuruçunun personele yersiz olarak fazla mesai ödemesi gerçekleştirdiği, Kurumun eski parayla 17.555.631.000 TL zarara uğrattığı belirtilmiştir.

9. Başvuruçucu, yersiz ödmeden sorumlu olduğu gerekçesiyle Nisan 2005'ten itibaren maaşından kesinti yapıldığını ve kendisinden Kasım 2015'e kadar toplam 41.350,01 TL ücret tahsil edildiğini belirtmiştir.

10. Başvuruçucu, ödeme yaptığı miktarlar için 20/10/2016 tarihinde Kurum personeline karşı ayrı ayrı rücu tazminat davası açmıştır.

11. Mardin 1. Asliye Hukuk Mahkemesi (Mahkeme) 17/1/2017 tarihli kararlarında 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı mülga Borçlar Kanunu ile 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri gereği alacakların zamanaşımına uğradığını belirterek kesin olmak üzere ayrı ayrı davaların reddine karar vermiştir. Mahkemeye göre davanın gerek yersiz ödemelerin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan 818 sayılı mülga Kanun gerekse dava tarihinde yürürlükte bulunan 6098 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri uyarınca geri isteme hakkının olduğunun öğrenildiği tarihten itibaren 2 yıl, her hâlde zenginleşmenin öğrenildiği tarihten itibaren ise 10 yıllık zamanaşımı süresi içinde açılması gerekmektedir. Buna göre başvuruçunun alacağı, en geç 2009 yılı itibarıyla zamanaşımına uğramıştır.

12. Nihai kararlar 30/1/2017 tarihinde tebliğ edilmiş, başvuruçucu 1/3/2017 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

13. Mahkemenin 11/2/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvuruçunun İddiaları

14. Başvuruçucu; somut davalarda cevap dilekçeleri tebliğ edilmeden ön inceleme duruşması yapıldığını, zamanaşımı süresinin yanlış tarihlerden başlatıldığını, bu nedenle yürürlükteki ve mülga kanun hükümleri gereğince zamanaşımı süresinin dolmadığını, mahkeme kararının usul ve kanuna aykırı olduğunu belirterek adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruçuya göre zamanaşımı süresi ödemenin tamamının yapıldığı tarihten itibaren işlemeye başlamaktadır.

B. Değerlendirme

15. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 47. maddesinin (3) numaralı, 48. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 59. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları uyarınca Anayasa Mahkemesine başvuru konusu olaylarla ilgili delilleri sunmak suretiyle olaylar hakkındaki iddialarını ve dayanılan Anayasa hükmünün kendilerine göre ihlal edildiğine dair açıklamalarda bulunarak hukuki iddialarını kanıtlamak başvuruçuya düşer. Zikredilen kurallara göre başvuruçunun kamu gücünün işlem, eylem ya da ihmali nedeniyle ihlal edildiğini ileri sürdüğü hak ve özgürlük ile dayanılan Anayasa hükümlerini, ihlal gerekçelerini, dayanılan deliller ile ihlale neden olduğu ileri sürülen işlem veya kararların aslı ya da örneğini başvuru dilekçesine eklemesi şarttır. Başvuru dilekçesinde

kamu gücünün ihlale neden olduğu iddia edilen işlem, eylem ya da ihmeline dair olayların tarih sırasına göre özeti yapılmalı; bireysel başvuru kapsamındaki haklardan hangisinin hangi nedenle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve deliller açıklanmalıdır (*Veli Özdemir*, B. No: 2013/276, 9/1/2014, §§ 19, 20; *Ünal Yiğit*, B. No: 2013/1075, 30/6/2014, §§ 18, 19; *Sabah Yıldızı Radyo ve Televizyon Yayın İletişim Reklam Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi*, [GK], B. No: 2014/12727, 25/5/2017, § 19; *Mustafa Akaydın*, B. No: 2015/14800, 8/1/2020, § 21).

16. Yukarıda belirtilen koşullar yerine getirilmediği takdirde Anayasa Mahkemesi, başvuruyu açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilemez bulabilir. İddiaların dayanaktan yoksun olmadığı konusunda Anayasa Mahkemesinin ikna edilmesi, başvurucu tarafından ortaya konulan somut bilgi ve belgelerin niteliğine bağlıdır. Başvurucunun başlangıçta, başvuru hakkında kabul edilemezlik kararı verilmesini önlemek için başvuru formu ve eklerinde iddialarını destekleyici belgeleri sunması ve gerekli açıklamaları yapması zorunludur (*Veli Özdemir*, § 23; *Ünal Yiğit*, § 22).

17. Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvurularda, başvuru sahiplerinin başvurularını titizlikle hazırlama ve takip etme yükümlülükleri vardır. Anayasa Mahkemesi, başvuru sahiplerinin birtakım Anayasa hükümlerine soyut şekilde atıfta bulunmasının iddiaların ispatlandığı anlamına gelmeyeceğini birçok kez vurgulamıştır. Bundan başka Anayasa Mahkemesi; başvuru sahiplerinin başvuru formunu özenle doldurmak, ihlal iddiasının dayanağı olan tüm olayları göstermek, başvuru yayınlatacak ve hükmün esasını etkileyecek argümanları destekleyici tüm belgeleri başvuru dilekçesine eklemek yükümlülüğü olduğunu ve bir bilgi veya belge elde edilememişse bunun da nedenlerini açıklamak yükümlülüğü olduğunu belirtmiştir (*Sabah Yıldızı Radyo ve Televizyon Yayın İletişim Reklam Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi*, §§ 22-26; *Mustafa Akaydın*, § 23).

18. Anayasa Mahkemesine yapılacak bireysel başvurularda başvuru sahiplerinin şikâyetlerini hem maddi hem hukuki olarak temellendirme zorunluluğu bulunmaktadır. Başvuru sahiplerinin maddi dayanaklar yönünden yükümlülüğü şikâyetlerine konu temel olay ve olguları açıklamak ve bunlara ilişkin delilleri Anayasa Mahkemesine sunmak, hukuki dayanak yönünden yükümlülüğü ise bireysel başvuruya konu temel hak ve özgürlüklerden hangisinin hangi nedenle ihlal edildiğini özü itibarıyla açıklamaktır. Başvuru sahiplerinin anılan yükümlülükleri uymamaları hâlinde şikâyetleri açıkça dayanaktan yoksun bulunabilir. Bu yükümlülükleri ellerinde olmayan nedenlerle uymamalarının ikna edici gerekçelerini Anayasa Mahkemesine sunmaları durumu müstesnadır.

19. Somut olayda Mahkeme başvuru sahipleri tarafından açılan davaları zaman aşımı gerekçesiyle reddetmiştir. Derece mahkemesine göre davanın en geç 2009 yılı içinde açılması gerekmektedir. Başvuru sahiplerine göre ise zaman aşımı süresi ödemenin tamamının yapıldığı Kasım 2015'ten itibaren işlemeye başlamaktadır. Başvuru sahiplerinin bu iddiası gözetildiğinde ödemenin yapıldığını ve Kasım 2015 itibarıyla tamamlandığını gösteren belgelerin Anayasa Mahkemesine ibraz edilmesinin önem taşıdığı anlaşılmaktadır. Hâlbuki başvuru sahiplerinin eklerinde buna dair herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır. Başvuru sahipleri, tazminatın tamamının haksız yere ödendiği tarihi, ödeme planını ve borçla ilgili herhangi bir bilgi ya da belgeyi başvuru formuna eklemediği gibi başvuru dilekçesinde borca dayanak mahkeme kararına ilişkin de bir açıklama yapmamış ve başvurusuna bu hususlarda herhangi bir belge de eklememiştir. Bu durumda başvuru sahiplerinin ileri sürdüğü ihlal iddialarını temellendiremediği sonucuna ulaşmıştır.

20. Öte yandan başvuru, başvuru formlarının "*C. Başvurucunun güncel ve kişisel bir temel hakkının doğrudan zedelendiği iddiasının açıklanması*" başlığında, yargılama giderlerine maruz kaldığından ve karşı tarafa vekâlet ücreti ödemek durumunda kaldığından söz etmiştir. Ancak başvuru vekâlet ücreti ve yargılama giderlerine yönelik açık bir şikâyetinin bulunmadığı görülmektedir. Başvurucunun bu hususu daha çok güncel bir menfaatinin bulunduğunu desteklemek amacıyla belirttiği değerlendirilmiştir. Bu sebeple vekâlet ücreti ve yargılama giderleri yönünden ayrıca bir inceleme yapılmamıştır.

21. Açıklanan gerekçelerle başvurunun *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 11/2/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
M.Emin KUZ

Üye
Basri BAĞCI